

Kentler Yağışlara Yenik Düşüyor Çünkü Doğanın Yasalarına Uygun Yönetmiyoruz

Pof. Dr. İbrahim ORTAŞ tarafından yazıldı.

Cuma, 27 Aralık 2019 18:20 -

Kentler Yağışlara Yenik Düşüyor Çünkü Doğanın Yasalarına Uygun Yönetmiyoruz

Prof. Dr. İbrahim Ortaş, Çukurova Üniversitesi,

iortas@cu.edu.tr

Adana'ya Geçmiş Olsun

Son dört günde Adana'da metre kareye 250 kg'dan daha fazla yağmur yağdı. Son yılların en şiddetli yağışı olarak kayıtlara geçti. Taban arazi üzerine yerleşmiş olan Güney Adana yerleşim yeri ve tarım alanları su altında kaldı. Ciddi bir maddi kayıp söz konusu. Çok sayıda araç kente gölleşe suların içinde kaldı. Yollar çöktü ve ulaşım gecikmeli gerçekleşti. Üniversite dahi okullarda eğitime kısa süreliğine ara verildi. Valilik önerisi ile üniversitede eğitime ara verilmesin tam anlayamadım. Tesellimiz can kaybımız yok. Kentimize ve insanımıza büyük geçmiş olsun. En çok da yoksul insanlarımızın oturduğu gecekondu mahallelerinde su baskınlarının insanların evlerini basmış. Tarım alanları su altında çoğu ekili alan aşırı yağışın yarattığı su birikintisi bitki gelişimine olumsuz etki vermiştir. Çok üzücü. Umarım mağdurlara destek çıkılır.

Yağış Değil Öngörü ve Planlanma Sorunu var

Ancak her olayın bir nedeni var ve her olayda yeni bir şeye neden olur diye doğanın temel bir yasası bulunmaktadır. Uzun zamandır kurak geçen bölgede bu denli düzensiz gerçekleşen yağışında bir nedeni var ve bu neden çok ciddi maddi ve manevi sorunlar doğurmuştur.

Düzensiz yağın yağmurun temel nedeni iklim değişimleri sonucunda oluşan bir durum mu? Küvetle muhtemel. Ancak söylem istediğim Adnan kentinin son 30 yılda üç katı büyüyen yapısı, aldığı göç ve bunun sonucu geliştirilmeyen alt yapı sorunudur. Her tarafı betonlaştırdığımız kentin üzerinde yağın yağışın toprağa drene edileceği bir karış toprak kentin içinde yok. Suyun tahliye edileceği bir yer yok. Doğanın kuralı gereği birleşik kaplar prensibi gereği yer yüzeyinde betonun üzerine düşen birim zamandaki su birike birike sele dönüşmekte ve sonunda önüne gelen her şeyi silip süpürüyor. Toprak bilimcileri, jeologlar, iklim bilimcileri ve ekologlar konuyu her yağıştan sonra konunun önemini açıklarlar ancak dinleyen var mı bilmiyorum. En azından benim onlarca kritik yazım ve analizim oldu.

Sorun Nedir? Sorumlu kim?

Kentler Yağışlara Yenik Düşüyor Çünkü Doğanın Yasalarına Uygun Yönetmiyoruz

Pof. Dr. İbrahim ORTAŞ tarafından yazıldı.

Cuma, 27 Aralık 2019 18:20 -

Sorun yerleşim yerlerinin doğanın kurallarına uygun olarak planlanması olması

Sorumlu kenti son 30-40 yılda yöneten yerel yöneticiler. Çünkü bu yöneticiler Adana'ya yönelik göçün oluşturduğu yerleşim yeri talebi ve kentleşme planlanmasını ekolojiye uygun ön görüş oluşturamamışlardır.

Sorun Kent Yöneticilerinin Zamanında Önlem Almamalarıdır

İnsanın Adana'da yaşana bu yağış sonrası oluşan sel felaketi son 20 yıldır hemen bütün büyük kentlerimizde gerçekleşiyor. Ancak sorun yaşandığı yerde can ve mal kaybı ile sonuçlanıyor. Yetkililerimiz "geçmiş olsun" diyor ve ta ki bir başka bölgemizde ve ilimizde aynı sorun yeniden yaşanana kadar.

Bu ve benzeri düzensiz ve birim zamanda aniden gerçekleşen yağışın bir "İklim Değişimi" olup olmadığının araştırılması gerekir. Ve bunun için ülkemizin Araştırma Kurumları üzerinden araştırmalar yaması gerekir.

İstanbul Teknik Üniversitesi Meteoroloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu

geçmişten günümüze iklimde meydana gelen değişimlerin yüzde 90'ına insanların neden olduğunu belirtiyor. Atmosfere salınan sera gazlarının kaynağının sanayi kuruluşları ve yanlış doğa-tarım-toprak yönetimidir.

İklim değişimleri Bilimsel Yöntemler İle Yöneltilmelidir

Bilimsel verilere göre Dünyamızda atmosferde artan sera gazlarının etkisi ile iklim değişimleri yaşanıyor ve temel ölçülere dayalı veriler üzerinden son yüz yılda 0.8 0C'lik bir sıcaklık artışına karşın önümüzdeki yüz yılın sonuna kadar 1.5-3 derece artacağı belirtiliyor

Önümüzdeki dönemlerde iklim değişimlerine yönelik bilimsel çalışmaların yapılması gerekecek çünkü bu gidişat yarın bir başka kentimizde ve bölgemizde yeniden gerçekleşecektir. Önümüzdeki 20-30 yılda Dünya yüzeyinin 1/3 kadarı çölleşecek. Türkiye coğrafi konum itibarı ile yarı kurak iklim kuşağında bulunması nedeniyle kuraklık riski en fazla olan ülkeler arasında bulunuyor.

Adana İklim Değişimleri Yönünden Sorunlu Bölgede Bulunuyor

Kentler Yağışlara Yenik Düşüyor Çünkü Doğanın Yasalarına Uygun Yönetmiyoruz

Pof. Dr. İbrahim ORTAŞ tarafından yazıldı.

Cuma, 27 Aralık 2019 18:20 -

Akdeniz'in yarı kurak iklim bölgesinde kentin gelecekteki sürdürülebilirliği için bilimsel verilere göre planlama ve önlem almaları gerekir. Çünkü bölgemiz Dünya'da iklim değişimlerinin en fala yaşandığı en kritik coğrafyada bulunmaktadır.

Adana'da kısa sürede birim metrekareye düşen uzun süreli yağış yaşamı sınırlamış ve buna karşı insan olarak öngörümüz ve tedbirlerimiz maalesef yok.

Zaman kaybetmeden başta yerel yöneticiler, merkezi yönetim ve ilgili kurum ve kuruluşlar

Işık, ısı, nem ve toprak kaynaklarında meydana gelen değişimlerin bilimsel olarak alan itibarı ile çok yönü olarak incelenmesi ve araştırılması gerekmektedir.

Bilin ışığı ile yol almadan yaşanacak doğa olayları karşısında eli-kolu bağlı kalır ve acı yaşamaktan öteye geçemeyiz.

Ne yapılabilir?

Adana Torosların güneyinde konumlanmış Yanı başında birkaç barajın konumlandığı Seyhan nehrinin üzerinde kurulmuş durumdadır. Olası daha şiddetli yağış, sel ve taşkınlar Adanın ortasından geçen nehrin yaratacağı sel ve taşkınların yaratacağı felaketi düşünmek istemeyiz.

İleride bu türden sorunların oluşmayacağını kimse garanti edemez. Bu bağlamda geniş ve uzun erimli bir yeni iklim değişimleri ve kent planlanmamasının bilimsel esaslara göre yapılması aciliyet oluşturmaktadır.

-Öncelikle kent planlanması doğanın ve ekolojinin yapısına göre yapılmalıdır

-Kent yerleşim yerleri kesinlikle tarım alanlarının dışına çıkarılmalı ve toprak ve jeolojik yapıya uygun bir yerleşim planlanması yapılmalıdır.

-Kesin artık göç olgusunun büyük kentlere gerçekleşmesi durdurulmalıdır. Başta İstanbul olmak üzere göç ve olası iklim ve doğa olaylarının gelişimi ciddiye alınmalıdır. Bir ucundan diğerine onlarca km'yi bulan geniş alanların her yönü ile yönetilmesi zorlaşmaktadır

-Doğal afet birimi kurulmalı ve gerekli bilimsel ve teknik alt yapısı sağlanmalı

-Kentin başta trafik ve ulaşım alt yapısı bu tür yapılara karşı yeniden güçlendirilmeli ve alternatif ulaşım yolları da sağlanmalıdır.

Kentler Yağışlara Yenik Düşüyor Çünkü Doğanın Yasalarına Uygun Yönetmiyoruz

Pof. Dr. İbrahim ORTAŞ tarafından yazıldı.

Cuma, 27 Aralık 2019 18:20 -

26 Aralık 2019, Adana